

Colegiul Economic „Transilvania” Tîrgu-Mureș

SĂ ȘTII, ESTE DREPTUL TĂU!

2018

Nr. 3

COPERTA

“Nevoii mele de frumos și echilibru i-am răspuns și prin pasiunea mea pentru pictură, care la rândul ei poate oglindi ideile despre justiție.

Am pictat pentru biroul meu notarial un tablou reprezentând-o pe Zeița Themis, ca o invitație de a medita la ideea de lege, justiție, dreptate, imparțialitate...

Lângă statuie, în prim plan am pictat o carte închisă, cu ultima copertă spre privitor pe care am scris cuvintele „VADE MECUM” (VINO CU MINE - traducere din latină), care pot fi interpretate cu dublu înțeles: ca o chemare în lumea juridică și în același timp cu înțelesul de ghid, manual, îndrumător.”

Stela Ispas - Notar Public

PRIN UNIRE SE REALIZEAZĂ FAPTE MARI!

CENTENARUL MARII UNIRI, MODEL AL TRECUTULUI ȘI AL VIITORULUI

A reflecta pe tema educației în contextul centenarului mării uniri presupune a îndrepta privirea înspre trecut- cu scopul de a înțelege prezentul și viitorul. Presupune, de asemenea, a așeza fiecare piesă a complexei arhitecturi numită învățământ, acordându-i importanța cuvenită: valoarea elevului, dăruirea dascălului, factorii de decizie, resursele, și mai presus de toate, punctul de convergență a tuturor acestor elemente.

Dacă așa cum spunea Comenius în „Didactica magna”- la naștere natura a înzestrat ființa umană cu „semințele științei, ale moralității și ale religiozității”, doar educația este cea care poate face aceste semințe să dea rod. Din dorința de a saluta cu pioșenie acele file ale istoriei noastre care au retrasat conturul învățământului românesc și l-au așezat în matca firească s-a născut Gala Educației Mureșene, eveniment care își propune să transmită public un mesaj de valorizare a învățământului mureșan și a celor dedicați lui.

Acum, la 100 de ani de la Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, ne regăsim cu toții uniți în acest proiect omagial de celebrare a vitejiei și a sacrificiului eroilor neamului nostru, care nu trebuie separat de momentul de reflecție asupra implicațiilor prezente și viitoare. A vorbi despre educație- în anul centenarului Marii Uniri- înseamnă a aduna gânduri verticale, rostite cu sufletul și a le împărtăși generației viitoare. Fără a neglija dezideratul de a modela o generație formată din tineri, în spiritul globalizării, este firesc să îmbrățișăm ideea de a forma tineri - cetățeni ai statului român, cu o solidă educație identitară, fiindcă, asemeni lui Nicolae Iorga, credem că:

***„Un popor care nu își cunoaște istoria
este ca un copil care nu își cunoaște părinții.”***

A educa înseamnă și a crește, a fi parte la devenirea umană a celorlalți. A vorbi despre educație în acest moment de evocare a trecutului nostru istoric înseamnă a face o pledoarie pentru evoluție spirituală, pentru lumină, pentru elogiul stării de a fi om.

În acest moment aniversar, când celebrăm unitatea, vă dorim, stimați dascăli, să continuați să fiți parte a ceea ce trebuie să înțelegem cu toții că ne va purta înspre căi biruitoare: educația!

Vă mulțumim pentru dăruire și vă asigurăm de toată recunoștința și prețuirea noastră!

***prof. Ioan Macarie
Inspector școlar general al Inspectoratului Școlar Județean Mureș***

EDUCAȚIA JURIDICĂ A ELEVILOR – EDUCAȚIE PENTRU VALOARE

În urma protocolului încheiat între Ministerul Educației Naționale și Ministerul Justiției privind desfășurarea educației juridice în unitățile școlare, la solicitarea Inspectoratului Școlar Județean Mureș, în 15 noiembrie 2017, a avut loc o activitate interesantă la Colegiul Economic „Transilvania”, cu informații utile atât pentru elevi cât și pentru cadrele didactice.

La această întâlnire a participat doamna procuror Viorica Oltean de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Tîrgu Mureș, alături de inspectorul școlar de specialitate pentru istorie și științe socio-umane, prof. drd. Constantin Bogoșel.

Doamna procuror le-a prezentat elevilor, aspecte interesante despre infracțiuni, pedepse, tragerea la răspundere penală, prezumția de nevinovăție, controlul judiciar, arestul la domiciliu, dreptul la apărare, procesul penal și despre organele de urmărire penală. Expunerea d-nei procuror a fost urmată de discuții, bazate pe întrebări și răspunsuri, fapt care demonstrează interesul elevilor de la Colegiul Economic „Transilvania”, față de aceste subiecte prezentate de un specialist din domeniul juridic.

De asemenea, în anul școlar 2018-2019 continuă acest protocol, de data aceas-
ta perioada dedicată educației juridice fiind: 08.10.2018-12.10.2018. Domeniile și aspectele de drept care au făcut obiectul educației juridice au fost în mod special: drepturile omului, etapele procesului legislativ, probleme generale privind organi-
zarea și funcționarea sistemului judiciar și a procedurilor judiciare.

Elevii colegiului nostru s-au bucurat și acum de prezența a doi specialiști din domeniul juridic, respectiv doamna avocat Greu Ancuța de la Baroul Mureș și doamna judecător Gabriela Gheorghiu de la Curtea de Apel Mureș.

La nivelul școlii s-au implicat în coordonarea acestor activități: prof. Adriana Piștănilă, prof. Kinga Gorcioaia și prof. Dr. Răuță-Roșca Delia-Maria.

Conștientizând importanța deprinderii cunoștințelor elementare de drept și a promovării unei culturi juridice menite să încurajeze, respectul față de lege, echitate socială și atitudine civică în rândul elevilor, considerăm că educația juridică reprezintă o necesitate și o preocupare constantă a tuturor celor specializați sau cu atribuții în acest domeniu.

Sunt frecvente riscurile provenite din lipsa cunoștințelor minime de drept, care se pot materializa în săvârșirea unor fapte cu caracter antisocial, expuneri la pericole ce pot fi evitate ori în incapacitatea de apărare a propriilor drepturi și libertăți fundamentale.

Așadar, accesul elevilor la domeniul menționat încă de pe băncile școlii aduce beneficii majore atât pentru cetățean și pentru societate.

Prof. Laslo Simion
Director al Colegiului Economic „Transilvania” Tîrgu Mureș

PER ASPERA AD ASTRA 2
PE CĂI ASPRE PÂNĂ LA STELE - traducere din latină

O nouă idee, un nou început, o nouă echipă, spirite tinere pline de speranță, dornice de a-și pune amprenta asupra viitorului, un nou motiv de a munci pentru reușită. Toate acestea strânse în numărul 3 al revistei de specialitate:

SĂ ȘTII, ESTE DREPTUL TĂU!

O revistă se naște dintr-o dorință arzătoare de a împărtăși semenilor gânduri, idei sau de a transmite un mesaj informațional către un grup țintă. În cazul nostru, al unei reviste școlare, cei care își expun gândurile și sentimentele prin intermediul acestei publicații și totodată grupul țintă sunt elevii Colegiului Economic „Transilvania” din Tîrgu Mureș. Am considerat necesar un astfel de spațiu, întrucât întotdeauna în școala noastră au existat elevi cu o extraordinară dorință de implicare în astfel de proiecte.

Știința dreptului, studiază legile existenței și dezvoltarea statului și a dreptului, instituțiile politice și pe cele juridice, formele lor de evoluție în trecut și în prezent, influențând societatea și activitatea umană.

Dreptul, ca fenomen normativ, reprezintă încercarea de disciplinare și coordonare a raporturilor sociale. Dreptul nu acționează însă în mod arbitrar, în afara intențiilor manifestate de activitatea umană, ci în mod subordonat scopului de a promova valori larg receptate (de exemplu: proprietatea, protecția drepturilor și libertăților individuale, protecția societății civile). În acest mod știința dreptului formează principii generale în baza cărora dreptul își structurează un mecanism adecvat de influențare a comportamentului uman pe temeiul unor necesități valorice.

Cunoașterea noțiunilor de drept prin prisma evoluției lor istorice și de drept comparat de către elevii din domeniul economic-administrativ devine o necesitate cotidiană.

PER ASPERA AD ASTRA (traducere din latină – **PE CĂI ASPRE CĂTRE STELE**), acest motto m-a inspirat pe tot parcursul meu profesional, calea spre reușită fiind presărată cu greutăți și numai prin strădanii anevoioase (per aspera), prin muncă, putându-se ajunge până la stele.

Lectură plăcută!

Redactor coordonator

Prof. Dr. Răuță-Roșca Delia-Maria

— CINE ESTE ȘI CU CE SE OCUPĂ CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ —

Legea administrației publice locale definește consiliul județean ca autoritate a administrației publice județene, consacrand în mod implicit, regula potrivit căreia județul este o colectivitate locală, intermediară între orașe și comune, pe de o parte, și stat, pe de altă parte. Această colectivitate locală dispune de propria administrație, aleasă în condițiile legii. Practic, rolul și locul autorității județene în sistemul administrației publice locale poate fi descris ca fiind acela de a asigura un cadru general, normativ dar și executiv, pentru asigurarea serviciilor publice de interes județean, organizarea și funcționarea instituțiilor subordonate, dezvoltarea economică a județului, gestionarea patrimoniului județean și colaborarea interinstituțională etc.

Activitatea normativă a instituției este asigurată de consilierii județeni aleși prin vot, numărul membrilor fiecărui consiliu județean stabilindu-se de către prefect, în funcție de populația județului. Consiliul Județean Mureș este format din 35 de consilieri județeni. Ședințele de plen ale Consiliului sunt publice și au loc în ultima joi a fiecărei luni.

Activitatea executivă a instituției este condusă de Președintele Consiliului Județean care răspunde de buna funcționare a aparatului de specialitate al consiliului județean. De asemenea, Președintele răspunde în fața Consiliului Județean de buna funcționare a administrației publice județene.

Cele mai importante activități ale instituției se desfășoară pentru administrarea celor 770 de km de drumuri județene, atragerea fondurilor europene în județ prin derularea de proiecte precum Sistemul Integrat de Management al Deșeurilor, Parcul Auto pentru Sporturi cu Motor, Reabilitarea Palatului Culturii și a Muzeului de Științe ale Naturii, asigurarea serviciilor județene de asistență socială și protecție a copilului, finanțarea, în condițiile legii, a activităților culturale, sociale și sportive de interes județean precum și asigurarea funcționării a două unități medicale din județ.

În subordinea Consiliului Județean Mureș se află următoarele instituții: Biblioteca Județeană Mureș, Muzeul Județean Mureș, Teatrul pentru Copii și Tineret Ariel, Filarmonica de Stat, Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor Mureș, Revista „Vatra”, Revista „Lato”, Centrul Județean pentru Cultură Tradițională și Educație Artistică Mureș, Ansamblul Artistic Profesionist „Mureșul”, Serviciul de pază a Obiectivelor de Interes Județean, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, Centrele Școlare pentru Educație Incluzivă nr. 1, nr. 2 și nr. 3, Serviciul Județean Salvamont-Salvaspeo, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Țirgu Mureș.

De asemenea, Consiliul Județean are rol de autoritate tutelară pentru Regia Autonomă Aeroportul ”Transilvania”, S.C. ”Parc Industrial” S.A., Spitalul Clinic Județean Mureș și Spitalul Municipal „Gheorghe Marinescu” din Târnăveni.

O altă sferă a atribuțiilor C.J. Mureș vizează stabilirea de relații de colaborare cu parteneri străini, urmărindu-se dinamizarea contactelor cu caracter economic, cultural, inițierea unor proiecte de colaborare, stimularea investițiilor străine în județ.

**Doamna Vițelar Corina Sanda,
Consilier principal, Consiliul Județean Mureș**

MEMENTO

De historia continues! Povestea continuă!

Informația constituie fundamentul vieții cotidiene. Noi, noua generație de elevi a Colegiului Economic „Transilvania”, animați de dorința de a pătrunde în lumea științelor juridice, am decis să le explorăm și să le expunem în paginile revistei noastre:

„Să știi, este dreptul tău!”

Povestea ei a început în urmă cu trei ani și a pătruns prea adânc în sufletele tuturor membrilor colectivului de redacție, încât să se sfârșească atât de repede!

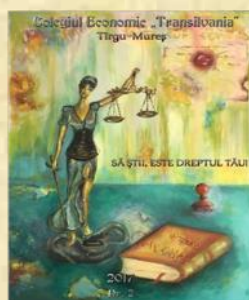
S-a scurs un singur an de când, colectivul de redacție al numărului 2, al revistei juridice: *„Să știi, este dreptul tău!”* pășea cu teamă și cu emoție, dar cu dorința de a reuși, pe tărâmul necunoscut al domeniului juridic.

Uniți, motivați și îndrumați de doamna prof. Dr. Răuță-Roșca Delia-Maria am reușit să depășim orice obstacol.

Fiecare a cules informații, le-a prelucrat și împreună am scris rând cu rând, filă cu filă, pe care apoi le-am închis între zidurile cetății, la porțile căreia străjuiește frumoasa Themis, zeița dreptății, și... la finele lunii aprilie, în cadrul săptămânii:

„Să știi mai multe, să fii mai bun!”

am lansat numărul 2 al revistei noastre.

Au fost clipe unice, pe care nu le vom uita niciodată!

Pornim din nou la drum, cu o mulțime de subiecte interesante, pe care le veți putea lectura în curând, în numărul 3 al revistei!

Lectură plăcută!

Colectivul de redacție

CONSTITUȚIA ROMÂNIEI **DREPTURILE ȘI ÎNDĂTORIRILE CETĂȚENILOR**

Constituția României este legea fundamentală a **statului român** care reglementează, printre altele, principiile generale ale organizării lui, drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale ale cetățenilor.

Actuala Constituție a României a fost adoptată în ședința Adunării Constituante din **21 noiembrie 1991** și a intrat în vigoare în urma aprobării ei prin **referendumul național din 8 decembrie 1991**.

Constituția a fost revizuită în anul **2003** prin adoptarea Legii de revizuire a Constituției României, aprobată prin **referendumul național din 18-19 octombrie 2003**. Legea menționată a intrat în vigoare la data de **29 octombrie 2003**, data publicării ei în Monitorul Oficial.

Constituția din 1991, așa cum a fost revizuită în 2003, cuprinde 156 de articole împărțite în 8 titluri:

- Titlul I -Principii generale
- Titlul II -Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale
- Titlul III -Autoritățile publice
- Titlul IV -Economia și finanțele publice
- Titlul V -Curtea Constituțională
- Titlul VI -Integrarea euroatlantică
- Titlul VII -Revizuirea Constituției
- Titlul VIII -Dispoziții finale și tranzitorii

La Titlul II sunt menționate:

• Drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor

- Articolul 22: Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică
- Articolul 23: Libertatea individuală
- Articolul 24: Dreptul la apărare
- Articolul 25: Libera circulație
- Articolul 26: Viața intimă, familială și privată
- Articolul 27: Inviolabilitatea domiciliului
- Articolul 28: Secretul corespondenței
- Articolul 29: Libertatea conștiinței
- Articolul 31: Dreptul la informație
- Articolul 32: Dreptul la învățătură
- Articolul 33: Accesul la cultură
- Articolul 34: Dreptul la ocrotirea sănătății
- Articolul 35: Dreptul la mediu sănătos
- Articolul 36: Dreptul de vot

- Articolul 37: Dreptul de a fi ales
- Articolul 38: Dreptul de a fi ales în Parlamentul European
- Articolul 39: Libertatea întrunirilor
- Articolul 40: Dreptul de asociere
- Articolul 41: Munca și protecția socială a muncii
- Articolul 42: Interzicerea muncii forțate
- Articolul 43: Dreptul la grevă
- Articolul 44: Dreptul de proprietate privată
- Articolul 45: Libertatea economică
- Articolul 46: Dreptul la moștenire
- Articolul 47: Nivelul de trai
- Articolul 48: Familia
- Articolul 49: Protecția copiilor și a tinerilor
- Articolul 50: Protecția persoanelor cu handicap
- Articolul 51: Dreptul de petiționare
- Articolul 52: Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică
- Articolul 53: Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

• **Îndatoririle fundamentale ale cetățenilor**

- Articolul 54: Fidelitatea față de țară
- Articolul 55: Apărarea țării
- Articolul 56: Contribuții financiare
- Articolul 57: Exercițarea drepturilor și a libertăților

Astfel, precum se menționează în articolul 57 mai sus prezentat:

“Cetățenii români, cetățenii străini și apatrizii trebuie să-și exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți.”

***Pîrvu Alexandra Elena
Clasa a XII-a B***

25 OCTOMBRIE ZIUA EUROPEANĂ A JUSTIȚIEI CIVILE

În 25 octombrie este marcată, anual, Ziua Europeană a Justiției Civile, destinată tuturor cetățenilor europeni care activează în domeniul justiției. Ritmul tot mai alert al transformărilor sociale din ultimii ani a generat un proces intens de profesionalizare a justiției civile, ramurile dreptului privat fiind în continuă diversificare.

Pe de altă parte, normele și procedurile judiciare devin tot mai specializate și complexe. De aici apare pericolul unei „abstractizări”; a modului de funcționare a mecanismului judiciar pentru majoritatea cetățenilor.

Ziua Europeană a Justiției Civile are ca obiectiv sensibilizarea cu privire la dreptul persoanelor de a avea acces la justiție în situațiile în care acestea muncesc, se căsătoresc, au copii sau achiziționează bunuri și servicii într-un alt stat al UE.

Altfel spus, rostul principal al acestei celebrări este acela de a aminti că justiția este un serviciu pentru cetățeni care le dă posibilitatea de a-și rezolva disputele private și de a-și afirma drepturile.

Prin organizarea evenimentelor din această zi se dorește o încercare de creștere a gradului de transparență a procedurilor judiciare, în așa fel încât acestea să fie pe deplin accesibile fiecărui cetățean în parte. Acțiunile desfășurate au ca scop apropierea justiției de cetățeni, pentru a-i ajuta să fie mai bine informați asupra drepturilor lor și pentru a-i face să înțeleagă mai bine modalitatea de funcționare a justiției de zi cu zi.

La data de 5 iunie 2003, Consiliul Europei și Uniunea Europeană au stabilit desfășurarea în fiecare an, în ziua de 25 octombrie, a Zilei Europene a Justiției Civile, cu scopul de a aduce în atenția cetățenilor europeni modul de funcționare a justiției și de a sprijini dezvoltarea unui spațiu judiciar comun european.

S-a decis să se marcheze această zi prin invitarea în instanțe și parchete, precum și la sediul CSM, a cetățenilor, reprezentanților mass-media și a unor grupuri organizate de elevi și studenți.

Printre evenimentele organizate de instanțe, în țară și în București, cu prilejul acestei zile, se numără: organizarea, pentru cei interesați, a unor prezentări cu privire la circuitul dosarelor, etapele procesuale până la soluționarea unor cauze, modalitatea de lucru a personalului instanței/ parchetului, ori alte aspecte relevante privind actul de justiție; implicarea judecătorilor și procurorilor în activități de educație juridică în școli sau la sediul instanțelor/ parchetelor; organizarea unor procese simulate și dezbateri pentru elevi și studenți. etc.

Elevii Colegiului Economic „Transilvania” din Tîrgu Mureș participă în fiecare an, cu prilejul acestui eveniment, la Ziua Porților Deschise la instanțele judecătorești din județul Mureș.

Clasa a XI-a D în vizită la Tribunalul Mureș
cu ocazia Zilei Europene a Justiției Civile, 25 octombrie 2018

Prof. Dr. Răuță-Roșca Delia-Maria

Am fost interesați și de Consiliul Județean Mureș și am aflat că acesta funcționează în temeiul principiului autonomiei administrative și financiare, conform legii. Prefectul este numit de către Guvern, acesta fiind reprezentantul Executivului, pe plan local.

Prefectul coordonează serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale Administrației publice centrale din subordinea Guvernului României, ce funcționează la nivelul unităților administrativ-teritoriale.

Fascinați de frumusețile orașului, nici nu am realizat că timpul s-a scurs și Luna era acum regină peste întreg orașul. Vizita s-a încheiat la înălțime, în Turnul Prefecturii Mureș.

De la 60 m, am admirat panorama unui oraș tânăr în ciuda vechimii sale.

Tot aici, am descoperit orologiul cu 4 cadrane, ale cărui băți se aud la fiecare sfert de ceas, fiind dublate de cele ale ceasului floral din centrul Pieței Trandafirilor.

Nu știu cât timp a durat această vizită și nici nu mai contează, dar cu siguranță fiecare dintre noi s-a îndreptat spre casă *mai bogat*, cu un *bagaj* imens de informații, unele noi, altele cunoscute deja, dar pierdute undeva în memorie și regăsite acum.

Am redescoperit frumusețea orașului nostru, în care trecutul și prezentul se îmbină armonios!

Pîrvu Alexandra Elena
Clasa a XII-a B

INTERVIU CU DOAMNA NOTAR, STELA ISPAS

*„Felix qui, quod amat defendere fortiter audet!”
Fericit cel ce poate să apere ceea ce iubește!*

Au trecut doi ani, de când am intrat în cabinetul d-nei notar Stela Ispas din dorința de a afla secretele profesiei de notar. Era pentru prima oară când mă aflu în postura de intervievator și ...recunosc, aveam emoții. Dar, acestea au dispărut odată cu prima întrebare pe care i-am adresat-o doamnei notar.

Vorbea atât de frumos despre profesia dânssei, încât m-a fascinat.

Am ascultat-o cu admirație și respect. Experiența dânssei are probabil vârsta mea.

Fire creativă, profesionist desăvârșit, doamna notar a știut să îmbine într-un mod armonios viața profesională cu pasiunea sa pentru pictură. Mărturie stau tablourile expuse în cabinetul său notarial.

Interviul pe care dânsa a avut amabilitatea să mi-l acorde atunci, a apărut în numărul 2 al revistei noastre.

Dar, deoarece noi, colectivul de redacție al revistei dorim ca această colaborare cu doamna notar să continue, am rugat-o să ne acorde din nou câteva momente.

A acceptat cu plăcere. Așadar, am revenit cu drag în cabinetul dânssei. M-a întâmpinat cu căldura cu care întâmpini pe cineva drag:

D-na notar:-Vă mulțumesc din nou pentru invitația de a mă adresa vouă, elevilor Colegiului Economic „Transilvania”, prin intermediul revistei:

„Să știi, este dreptul tău!”

Vă felicit pentru numărul 2 al revistei, care mi s-a părut deosebit de interesant și educativ.

Alexandra:-Amabilitatea de a ne împărtăși din experiența dumneavoastră, precum și faptul că ați fost de acord ca una dintre picturile realizate de dumneavoastră să apară pe coperta revistei noastre, ne onorează.

Profesia de notar aparține domeniului juridic, având o misiune de interes public. Câteva zeci de oameni instruiți sau mai puțin instruiți trec zilnic pragul cabinetului dumneavoastră, încredințându-vă problemele lor- cum mi-ați mărturisit în interviul anterior- nutrind speranța că dumneavoastră le veți rezolva.

Cât este de dificil în societatea contemporană(dacă considerați că este) pentru o femeie să practice această profesie?

D-na notar:-Consider că este o meserie frumoasă pentru o femeie ...

Nu poate fi comparat cu nimic sentimentul de mulțumire pe care îl încerc atunci când, după o zi dificilă, clienții mei pleacă mulțumiți cu actul notarial în mână- dovadă că voința lor a fost respectată și că raporturile dintre ei au fost corect deslușite, că am găsit cele mai bune soluții juridice pentru problema lor.

Tocmai pentru că mă identific cu această profesie, loialitatea pentru valorile pe care o reprezintă și sentimentul de mulțumire care se naște în suflet după soluționarea fiecărei probleme juridice complicate, îmi dau puterea de a gestiona și de a trece mai ușor peste momentele ei dificile (care sunt inevitabile).

Alexandra:- O parte a răspunsului dumneavoastră anticipează următoarele mele întrebări!

Ce înseamnă pentru dumneavoastră această profesie?

Care sunt valorile în care credeți, pe care le promovați?

D-na notar:- Pentru mine această profesie înseamnă angajament, responsabilitate, asumare, zbatere, căutare, onestitate, rigoare, mulțumire.

Valorile fundamentale în care am crezut dintotdeauna sunt: binele, adevărul, libertatea, bunele moravuri, echitatea, dreptatea, iar acestea sunt ocrotite prin activitatea notarială. Practicând această profesie le apăr zi de zi.

După atâția ani, pot să spun că această profesie este parte integrantă a ființei mele și că este o bucurie să trăiesc în adevărul frumoasei maxime latine: „*Felix qui, quod amat defendere fortiter audet*” „*Fericit cel ce poate să apere ceea ce iubește*”

Alexandra:- Ce ne puteți spune despre relația notar-client?

D-na notar:- Consider că în primul rând relația dintre client și notar trebuie să fie bazată pe **încredere**.

Notarul are rolul de consilier indispensabil la toate evenimentele din viața unei persoane sau familii. Rolul de consilier are scopul de a-l ajuta pe clientul său să prevină sau să evite litigiile ulterioare.

Codul deontologic al notarilor publici trasează profilul moral și profesional al notarului și detaliază principiile pe care notarul trebuie să le respecte în relația cu clienții:

Principiul echidistanței, imparțialității și al independenței: Activitatea notarială se întemeiază pe echidistanță, imparțialitate și independență profesională. Notarul public are obligația de a consilia beneficiarii serviciului notarial, în mod corect, dezinteresat și nepărtinitor, cu privire la consecințele și la efectele actului notarial sau ale procedurii notariale solicitate.

Principiul adevărului, echității și al bunei-credințe Notarul public va îndeplini actele și procedurile notariale în concordanță cu voința reală a părților și în condițiile prevăzute de lege și bunele moravuri. Orice îndoială în legătură cu legalitatea activității notariale trebuie să fie înlăturată înainte de îndeplinirea acesteia. În întreaga sa activitate, notarul public va urmări adevărul, va promova dreptatea și nepărtinirea față de beneficiarii serviciilor notariale.

Principiul confidențialității și păstrării secretului profesional: Notarul public are obligația de a păstra, în conformitate cu dispozițiile legale, confidențialitatea și secretul profesional.

Principiul nediscriminării: În desfășurarea activității notariale, notarul public nu va ține cont de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex și apartenență sexuală, opinie sau apartenență politică, avere, origine socială etc., toate persoanele fiind egale.

Alexandra:- François Fillon, fost prim-ministru al Republicii Franceze, spunea:

„Convingerea mea este că frumoasa funcție a notarului este un centru de gravitație, un punct de întâlnire și de echilibru, la intersecția între public și privat, între juridic și judiciar, între libertate și constrângere. Notarul încarnează puterea publică, autoritatea suverană plasată în serviciul persoanelor particulare, luminează consimțămintele pentru ca ele să fie expresia unei libertăți conștiente și responsabile și le conferă forță executorie pentru cazul derapajelor uneia sau altelea dintre părți.”

Care este rolul instituției notarului în societatea contemporană?

D-na notar:- Prin competențele conferite de **Legea nr. 31/1995** privind activitatea notarială, notarul public îndeplinește o funcție socială de mare importanță, fiind aproape de cetățeni în toate momentele importate ale vieții, de la logodnă și căsătorie, la cumpărarea primei proprietăți, la desfacerea căsătoriei și împărțirea patrimoniului, la întocmirea unui testament, dezbaterăa unei moșteniri, în activitatea antreprenorială precum și în domeniul societăților comerciale. Activitatea notarială se realizează în aceeași măsură pentru toate persoanele, fără a se face deosebire de: rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenența politică, avere sau origine socială.

De asemenea, notarul are obligația legală de a-i ocroti și asista pe cei mai slabi sau defavorizați, precum minorii sau persoanele vârstnice. Având în vedere că rolul notarului intervine în cele mai importante momente din viața unei persoane, acesta asigură legalitatea în raporturile juridice dintre cetățeni, este deci garant al legalității, contribuie la menținerea securității juridice și la prevenirea litigiilor.

Alexandra:- Titlul de notar public a reapărut în România la câțiva ani după prăbușirea dictaturii comuniste.

Notariatul din România poate fi comparat cu cel internațional?

D-na notar:- Notariatul român este prezent și apreciat la nivel internațional, acesta fiind parte a Uniunii Internaționale a Notariatului.

Actul notarial întocmit în România este recunoscut pe plan internațional. Dreptul de liberă circulație de care beneficiază cetățenii români în spațiul european a determinat creșterea numărului de cazuri cu element de extraneitate, cu care noi, notarii ne confruntăm în activitatea noastră.

La nivel european au intrat în vigoare mai multe regulamente care se aplică în toate țările Uniunii Europene. Suntem deci, chemați să aplicăm și să ne formăm în domeniul dreptului Uniunii Europene.

Ca să vă dau un exemplu concret, în anul 2015 a intrat în vigoare Regulamentul UE în domeniul succesiunilor, cu posibilitatea pentru notarul român de a elibera un Certificat European de Moștenitor. Notarul român poate fi sesizat cu o succesiune în care legea aplicabilă să fie cea a unui stat membru UE.

Aceste spețe sunt extrem de dificile și presupun mult studiu și documentare. Va trebui să studiem, să cunoaștem și să aplicăm conținutul unei legi străine, ceea ce este o noutate pentru noi și în același timp o provocare.

Putem spune că notariatul român este parte integrantă a notariatului european, că notariatul român își extinde granițele

Alexandra:- Cum vedeți evoluția profesiilor juridice(ținând cont de faptul că la momentul actual, unii consideră piața muncii saturată)?

D-na notar:- Poate ar fi de interes efectuarea unor studii sociologice în legătură cu evoluția profesiilor juridice în general și cu evoluția profesiei de notar public, în special. În legătură cu viitorul profesiei de notar public, consider că va continua procesul de consolidare, că practicarea acesteia va sta sub semnul competenței și al responsabilității, notarul fiind în continuare un partener al statului și un profesionist imparțial și echidistant în relația cu beneficiarul actului notarial.

Alexandra:- Astăzi, tot mai mulți tineri licențiați în drept îmbrățișează această profesie, de cele mai multe ori din motive financiare, chiar fără a avea vocație.

Ce condiții trebuie să îndeplinească o persoană pentru a deveni notar stagiar?

D-na notar:- Conform prevederilor Legii nr. 36/1995 privind activitatea notarială, poate deveni notar stagiar, persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- este licențiată în drept;
- are cetățenia română; a unui stat membru al Uniunii Europene; a unui stat aparținând Spațiului Economic European sau a Confederației Elvețiene și are domiciliul sau, după caz, reședința obișnuită în România;
- are capacitatea de exercițiu deplină;
- nu are antecedente penale;
- cunoaște limba română;
- este aptă din punct de vedere medical, fizic și psihologic pentru exercitarea funcției;
- se bucură de o bună reputație;
- este declarată admisă la examenul sau concursul pentru dobândirea calității de notar stagiar.
- se angajează să încheie cu Institutul Notarial Român, contractul de pregătire, dacă va fi declarată admisă la examen sau concurs;

După promovarea examenului sau concursului pentru dobândirea calității de notar stagiar, acesta va urma timp de 2 ani cursurile de pregătire teoretică și practică organizate de Institutul Notarial Român.

După finalizarea celor 2 ani de stagiu, notarul stagiar trebuie să participe și să promoveze examenul de definitivat organizat de Institutul Notarial Român.

Criteriul de selecție este unul exigent și obiectiv. Pentru a deveni notar public, o persoană trebuie să dobândească temeinice cunoștințe teoretice și practice, astfel încât să promoveze cele două examene amintite mai sus.

Alexandra:- O ultimă întrebare!

Doriți să transmiteți un mesaj elevilor Colegiului Economic “Transilvania”?

D-na notar:- Da, vă invit să vă faceți o mică introspecție și să vă răspundeți și voi la întrebările:

-Care sunt valorile în care credeți?

și

-Cum vă vedeți în viitor trăind în conformitate cu aceste valori?

Apoi, reflectați la mesajul maximei latine: „Fericit cel ce poate să apere ceea ce iubește!” (prin „ceea ce iubește” înțelegând persoane dragi, un hobby, o profesie sau propriile valori morale).

Alexandra:- Vă mulțumesc!

D-na notar:- Cu multă plăcere!

*Interviu realizat de: Pîrvu Alexandra Elena
Clasa a XII-a B*

DELINCVENȚA JUVENILĂ

Fii copil, nu delincvent!

Copiii sunt cele mai pure, cele mai gingașe ființe.

Cei aflați în conflict cu legea sunt și ei creaturi fragile ale lui Dumnezeu și au nevoie să fie ocrotiți și reformați.

Delincvența juvenilă este un fenomen complex, strâns legat de dezvoltarea societății urbane și industriale și de evoluția obiceiurilor în lumea modernă.

Studiul acestui fenomen răspunde unui dublu obiectiv:

- determinarea, în scopul prevenirii, a cauzelor care îi împing pe tineri să încalce legile societății;
- găsirea mijloacelor eficiente de corectare a tinerilor care comit acte antisociale;

Delincvența juvenilă a fost interpretată de mult timp ca un fenomen ereditar, legat de dizabilități intelectuale sau de tulburări mintale. Această trăsătură nu este deloc concludentă.

Delincvența în rândul copiilor se datorează unei serii de factori al căror impact este mai mult sau mai puțin important în funcție de individ. Acești factori pot fi grupați în 4 grupe:

- factori legați de psihologia proprie a adolescentului și de fragilitatea care caracterizează această etapă a dezvoltării umane;
- factori de familie: relația dintre părinți și copii;
- factorii sociali: viața școlară;
- factorii economici;

Acești factori sunt puternici în zonele urbane, unde inegalitățile sociale sunt percepute mai acut, unde multiplele diferențe pot accentua tendințele naturale ale adolescenților de a se revolta.

Aceast fapt explică și furtul frecvent al obiectelor asociate cu ideea de confort: automobile, haine de designer, telefoane mobile și subliniază rolul jucat de factorii economici și sociali în delincvența juvenilă.

Acest fenomen este legat structural de funcționarea societății de consum și de existența unor inegalități sociale puternice.

Trebuie să menționez și faptul că- din diverse motive, precum rușinea- părinții preferă adesea să rezolve singuri problemele comportamentale ale copiilor lor.

Modificările legislative trebuie, de asemenea, luate în considerare- anumite acte sunt sancționate, altele sunt decriminalizate.

Evoluțiile recente sunt marcate de o scădere a vârstei la care se comit delikte și de o creștere a delincvenței.

Cu toate acestea, unele caracteristici ale delincvenței juvenile rămân neschimbate.

Infrațiunile împotriva bunurilor: furtul sau efracția reprezintă 2/3 din infrațiunile raportate de tineri, în timp ce violența serioasă împotriva persoanelor se referă numai la un număr mic de infractori minori.

Totuși, statisticile penale arată o creștere a violenței împotriva instituțiilor:

- vandalismul împotriva bunurilor publice;
- formele de lipsă de respect și agresiunea împotriva persoanelor care reprezintă instituțiile;
- creșterea violenței între tineri;
- dezvoltarea traficului de droguri în rândul minorilor.

„Acolo unde încetează responsabilitatea, începe răspunderea!”

Până la începutul secolului al XX-lea, lupta împotriva delincvenței juvenile s-a axat în principal pe represiune. În urma celui de-al doilea război mondial, a apărut un nou concept de justiție juvenilă, stabilit în Franța privind copilăria delinventă.

S-au stabilit două principii:

- primatul educației asupra represiunii- măsura educațională trebuie să fie regula și sancțiunea- excepția;
- principiul unei răspunderi penale reduse în funcție de vârsta minorului, care să fie supravegheată prin înființarea unor instanțe specializate: judecător pentru minori, instanța pentru minori, camera specială a curții de apel, instanța de judecată pentru minori.

Experții sunt de acord că pedeapsa are un loc în educație, dar nu poate fi singura măsură adoptată împotriva minorilor, căci tratamentul impus tinerilor infractori are sens numai dacă le permite să se reabiliteze și dacă le dă șanse de reintegrare.

Cine greșește, plătește!

Conform Codului Penal:

- infractorii tineri sub vârsta de 13 ani nu pot fi declarați responsabili penal și nu pot face obiectul măsurilor educaționale sau plasamentului într-o instituție specializată;
- infractorii cu vârsta cuprinsă între 13 și 16 ani pot fi condamnați la închisoare, dar li se acordă scuza pentru minoritate, ceea ce le atenuează sentința în raport cu cele prevăzute pentru infractorii adulți;
- infractorii cu vârsta cuprinsă între 16 și 18 ani nu beneficiază neapărat de scuza pentru minoritate.

În acest nou cadru, se naște o Direcție de Educație responsabilă pentru asigurarea unei misiuni educaționale și de prevenire a tinerilor delincvenți juvenili sau în pericol.

Caracteristica sistemului de justiție juvenilă este să se concentreze pe protecția minorilor, indiferent dacă este delincvent sau în pericol de a deveni delincvent și să stabilească jurisdicții comune.

Judecătorul pentru minori deține o funcție-cheie, deoarece este relevantă atât pentru a prescrie măsuri de asistență educațională- atunci când un minor este în pericol în familia sa și să prescrie măsuri de reabilitare- în cazul delincventului juvenil.

Lupta împotriva delincvenței juvenile depinde în mare măsură de eficacitatea metodelor de prevenire instituite pentru a proteja tinerii și a-i ajuta. Societatea poate fi considerată responsabilă pentru defectele imputate tinerilor, deoarece nu le oferă întotdeauna celor tineri ceea ce au dreptul:

- participarea la viața colectivă;
- succesul academic și perspectivele de angajare;
- posibilitatea de a participa la activități de agrement.

O serie de țări, inclusiv Statele Unite, au adoptat un sistem de căutare a tinerilor neadecvați pentru a-i trata preventiv.

În România, delincvența juvenilă este din nefericire un fenomen îngrijorător.

Aceasta se datorează în principal lipsei educației, lipsei comunicării dintre părinți și copiii lor, lipsa unei supravegheri permanente de către părinți; necunoașterii din timp a anturajului, a locurilor și mediilor frecventate de minori; lipsei unei legături permanente între familie și școală; influenței unor infractori majori aflați în anturajul minorilor, prin determinarea acestora de a comite fapte antisociale; sărăciei și nu în ultimul rând- consumului unor substanțe halucinogene sau a alcoolului pentru crearea unei stări euforice ori pentru a se afla în centrul atenției grupului de prieteni.

Și... să nu uităm niciodată:

„În spatele fiecărui Copil Lumină e un Părinte Soare.”

(Mirela Retegan)

Pîrvu Alexandra Elena
Clasa a XII-a B

COPILUL, TÂNĂRUL ȘI DREPTURILE!

Orice ființă umană sub vârsta de 18 ani se numește copil. El este un adult în devenire, se află în plină dezvoltare, deci are nevoie de îndrumări, ajutor și ocrotire.

Pentru societatea noastră copiii sunt foarte importanți, întrucât ei reprezintă generația viitorului.

Adolescența, cuprinsă între 14 și 18 ani constituie ultima perioadă parcursă de copii până la maturizare. De aceea, adolescenții sunt o categorie de persoane pe care adulții o tratează cu multă atenție.

Convenția cu privire la Drepturile Copilului, adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite, la data de 20 noiembrie 1989, a consacrat patru principii de bază cu privire la drepturile copilului:

1. Protecția cu privire la orice formă de discriminare;
2. Interesul superior al copilului este primordial;
3. Dreptul la viață și dezvoltare;
4. Dreptul de exprimare a opiniei care să fie luată în considerare în orice chestiune sau procedură care afectează copilul.

Copilul are cinci categorii de drepturi: drepturi civile, politice, economice, sociale și culturale.

Instituția care monitorizează respectarea drepturilor copilului este **Comitetul pentru Drepturile Copilului**.

- În România există o lege specială care reglementează respectarea, promovarea și garantarea drepturilor copilului: *Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*.

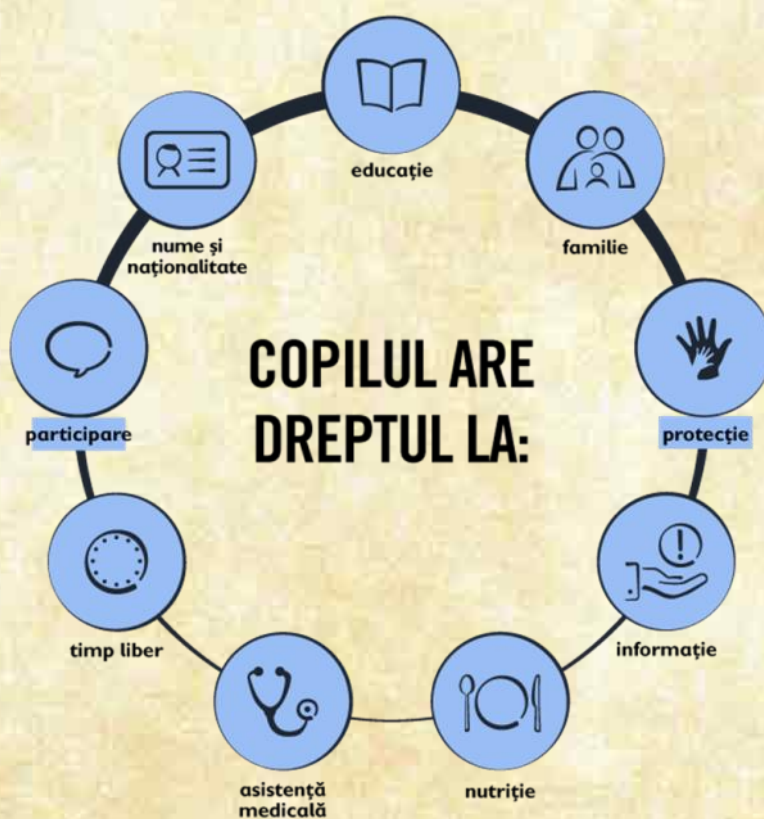
De aplicarea legii se ocupă o serie de autorități, fiecare cu propriile atribuții:

- * *Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție*, constituită la nivel național în subordinea Ministerului Muncii. Aceasta monitorizează respectarea Convenției și a Legii;
- * *Direcțiile generale de asistență socială și protecție a copilului*, constituite la nivel județean și a municipiului București. Ele veghează la respectarea legislației cu privire la protecția și promovarea drepturilor copilului;
- * *Serviciile publice de asistență socială*, constituite la nivel local: veghează la respectarea în municipii și orașe a legislației cu privire la protecția și promovarea drepturilor copilului, vizitează copiii la domiciliu, urmăresc măsurile de prevenire a consumului de alcool și droguri, de combatere a comportamentului delincvent și a violenței în familie;

- *Avocatul Copilului*: este un adjunct al Avocatului Poporului și primește petiții în legătură cu drepturile și libertățile copiilor, veghind ca instituțiile administrației publice să le respecte;
- *Instanțele judecătorești*, care se regăsesc în toate municipiile și în majoritatea orașelor din România. Acestea soluționează și litigii în care sunt implicate minorii.

Sunt considerați tineri, cetățenii între 18 și 35 ani!

În țara noastră, Legea tinerilor nr. 350/2006 obligă autoritățile și instituțiile publice să sprijine activitățile necesare îmbunătățirii condițiilor necesare integrării socio-profesionale a tinerilor. Există chiar o Autoritate Națională pentru Tineret și Direcții județene pentru tineret.

Prof. Dr. Răuță-Roșca Delia-Maria

ACTUL COMUNICĂRII

Comunicarea a existat de la începutul timpurilor.

Animalele au știut instinctiv să comunice între ele; nu l-au așteptat pe om să le învețe. Dar oamenii au transformat comunicarea într-o artă.

Putem comunica, atât verbal cât și nonverbal sau paraverbal. Cuvintele sunt însoțite de semne sau sunt rostite cu o anumită tonalitate și intonație. Aceste modalități ne ajută să înțelegem nuanțat mesajul comunicării sau să depistăm pur și simplu o persoană care nu spune adevărul.

Oricine poate comunica orice. De-a lungul timpului, omenirea a dezvoltat diferite modalități de comunicare, în funcție de numărul de emițători: monologul (cu subdiviziunile: discurs și prelegere) și dialogul (cu subdiviziunile: dezbateri și seminar), pentru ca apoi acestea să fie fixate prin intermediul comunicării scrise.

S-a intrat astfel în ceea ce s-a numit „Galaxia Gutenberg”, epocă ce a durat până la revoluția industrială din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Invenția telefoniei și a telegrafului (Bell–Edison), a fotografiei (Louis Daguerre), a patefonului (Edison), a filmului (Edison și Frații Lumière) și a răspândirii rețelilor de electricitate (Edison–Tesla) a condus la trecerea într-o nouă eră, aceea a „Galaxiei Marconi” (nume dat de Mc. Luhan după inventatorul radiofoniei moderne, italianul Guglielmo Marconi).

În urma acestor salbe de invenții, în prima parte a secolului al XX-lea, viteza comunicării a crescut exponențial. Din această perioadă datează și primele cercetări privind televiziunea, primele transmisiuni având loc la Berlin în anii '30, pentru ca sistemul să fie preluat și extins la scară aproape continentală în S.U.A. din perioada boomului economic din anii '50.

O revoluție a acestui tip de comunicare a survenit odată cu „miracolul japonez” care a industrializat tehnologia tranzistorului, chemat să înlocuiască greoaiele lămpi care aveau un consum mare de electricitate și se încălzeau excesiv.

Se creează astfel o industrie a comunicării ce va deveni planetară culminând cu transmiterea în timp real a unor evenimente istorice, precum primii pași ai omului pe Lună, în iunie 1969.

Următorul pas a constat în apariția microprocesoarelor în cadrul fenomenului „Silicon Valley” care a condus la nașterea telefoniei mobile și a internetului. Acestea au făcut din Terra ceea ce tot cercetătorul Mc. Luhan denumea „satul global”—adică locul unde se află imediat orice. Un emițător se poate astfel adresa atât unui singur destinatar cât și unei mase care poate fi: de prieteni, de asociați, de potențiali cumpărători sau de electori.

Comunicarea este o caracteristică vitală a lui Homo Sapiens. Așadar, cele două elemente - omul și comunicarea - se interconectează și se influențează permanent.

Maria-Lia Stamatoiu
Clasa a XI-a B

CONSILIUL ȘCOLAR AL ELEVILOR

PERSPECTIVELE REPREZENTĂRII

Consiliul Școlar al Elevilor (CȘE) este unica structură de reprezentare a elevilor la nivelul unei unități școlare.

Misiunea acestuia este de a reprezenta elevii ca beneficiari principali ai sistemului de învățământ, participarea activă în forurile decizionale, supravegherea respectării drepturilor elevilor, prevăzute în statut.

Crearea unui cadru legislativ, în anul 2005, care susține ideea de asociere a elevilor în structuri școlare (CȘE), favorizează întărirea rețelei și creșterea numărului de elevi dornici să-și reprezinte colegii.

Mi-am dorit și eu să fiu vocea colegilor mei, cea a elevilor Colegiului Economic „Transilvania” și în primăvara anului 2017, am candidat la funcția de președinte al Consiliului Școlar al Elevilor.

O parte a Consiliului Școlar al Elevilor mi-a acordat încredere și totodată un vot favorabil și astfel am devenit președintele acestei structuri. [Comunicarea](#), consider eu, a fost cheia succesului meu!

Am fost întotdeauna conștientă de responsabilitatea unei astfel de funcții, dar am fost convinsă că îi voi face față. Nu este ușor să reprezinți aproape 800 de elevi, cu dorințe, opinii și cel mai important, cu așteptări diferite, dar, nici imposibil nu este!

Împreună cu colegii din Biroul Executiv am stabilit principalele obiective ale activității noastre:

- Cunoașterea de către elevi a Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Școlar al Elevilor;
- Implicarea elevilor în activități școlare și extrașcolare instructiv-educative și de voluntariat, precum și dezvoltarea abilităților organizatorice;
- Lărgirea orizontului cultural, acceptarea și respectarea valorilor interculturale;
- Informarea absolvenților cu privire la posibilitatea continuării studiilor... și... ne-am început activitatea.

Consiliul Școlar al Elevilor Colegiului Economic „Transilvania” avea nevoie de un simbol propriu. De aceea, am început prin a-l realiza:

Pentru elevii colegiului nostru, implicarea în diferite activități ale instituțiilor statului, precum și în cele de voluntariat constituia deja, normalitate.

Am participat la concursul: **Cu violența pierzi mereu!**, inițiat de Compartimentul de Analiză și Prevenire a Criminalității din cadrul Inspectoratului Județean de Poliție Mureș, cu eseul intitulat: **Puterea fluturașului**.

Ziua de 1 Decembrie sădește emoție în inimile tuturor celor ce simt românește. Ne-am exprimat mândria că suntem români prin cântec și vers.

Copilul este cea mai gîngășă ființă de pe Pămînt, însă, nu toți au șansa de a avea un cămin, o familie care să-i înconjoare cu căldură și să le ofere dragostea de care sufletele lor pure au atîta nevoie.

De aceea, am încercat să le aducem noi, cei cu care soarta a fost darnică, un strop de speranță, de Crăciun, prin intermediul activității:

Dăruiește o jucărie și fă un copil fericit!

A fost atît de plăcut să-i vedem zîmbind, chiar și numai pentru o clipă!

În semestrul următor, am propus alte activități interesante, care au fost discutate și aprobate de Consiliul Școlar al Elevilor.

În cadrul Consiliului Județean al Elevilor, Mureș ocup din luna octombrie, 2017, funcția de vicepreședinte.

Am participat în decembrie, 2017, în calitate de delegat 2, la *Adunarea Generală a Consiliului Național al Elevilor, de la Alba Iulia.*

În cadrul acestui eveniment am fost desemnată membru al *Comisiei naționale pentru învățământ vocațional și confesional.*

În luna ianuarie am luat parte la Conferința Națională:

„Perspectivele Reprezentării”

în loc. Baia Mare, iar în februarie, la Adunarea Generală a Consiliului Național al Elevilor, de la Galați.

Fiecare dintre aceste evenimente mi-a îmbogățit cunoștințele despre rolul elevului reprezentant, în cadrul structurii.

*Pîrvu Alexandra Elena
Clasa a XII-a B*

CREATORI DE VIITOR

ARTISTERIA

Crează-ți viitorul! Împlinește-ți visul!

„Viitorul le aparține celor care cred în frumusețea visurilor lor.”

Eleanor Roosevelt

Fiecare om are un vis! Fiecare om are o pasiune, o dorință!

Unii cred în minuni, alții se bazează pe ajutorul semenilor sau speră ca soarta să le suradă, fără însă a depune nici cel mai mic efort pentru a-și transforma visul în realitate.

Pentru ei, eșecul nu există și de aceea momentul adevărului are un gust amar, îi rănește ori le distruge viitorul.

Și eu visez ca toate dorințele să mi se împlinească! Este minunat acest tărâm al viselor! Sunt însă conștientă, că viitorul meu depinde de ceea ce eu realizez, cu propriile forțe!

În tot ceea ce clădesc pun asemenea unui artist,... și un strop de pasiune.

Pasiunea mă face să mă simt luminoasă, fiind singura capabilă să dea miez vieții mele, să dea un rost zilelor.

Ea mă conduce adânc în mine-însămi și îmi arată drumul cel mai bun prin meandrele vieții.

Programul- Creatori de viitor- Champions United, 2017 și 2018- mi-a oferit oportunitatea de a cunoaște tineri excepționali, pasionați de artă, fie ea: muzică, teatru, pictură sau poezie, dornici de a schimba concepția unora, conform căreia artistul reprezintă omul sărac, visător și...atât.

Proiectul conceput de noi-10 tineri entuziaști din diferite zone ale țării-se numește:

ARTISTERIA

Acesta este un festival pentru tineri și nu numai, fie ei pasionați ai fotografiei, cinematografului, picturii sau actoriei care doresc să își învingă emoțiile și să experimenteze visul artistic.

Ideea proiectului a răsărit din dorința firească de a ne cunoaște, fiecare deschizând larg porțile propriului univers.

Am explorat împreună colțișor cu colțișor și am realizat, că în ciuda diferențelor dintre noi, ne unește cea mai profundă expresie a creativității umane: arta și... pe tărâmul **EI** am ancorat!

Viața unui om dobândește adevărata semnificație în momentul în care acesta își descoperă vocația și începe să viseze. 80 de tineri artiști, selectați pe baza unui chestionar online vor avea posibilitatea în cadrul proiectului nostru, să-și experimenteze **visul artistic**, folosindu-și **talentul** pentru a descoperi **realitatea** în cadrul atelierelor de arte vizuale, fotografie, cinematografie și actorie.

Dar, cum **arta nu are vârstă**, vom organiza diverse activități pentru toți doritorii: seri tematice, filme în aer liber, concursuri,...

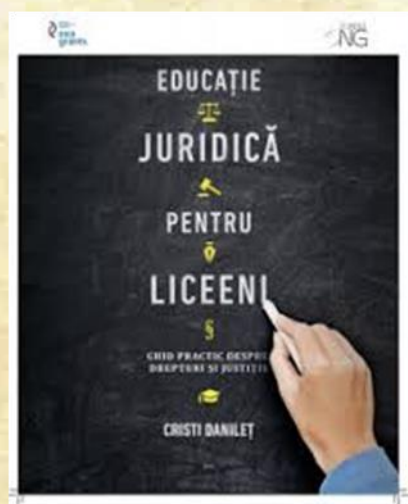
Festivalul se va desfășura în primăvară, în frumosul târg de pe malul râului Mureș!

Am fost îndrumați de oameni minunați, care ne-au convins că prin muncă și pasiune, orice vis se împlinește!

Fiecare echipă explora tărâmurii diferite!

Am avut în fiecare zi, training-uri cu specialiști din diferite domenii: Michael Bulzan-Director Regional pentru Europa și Asia Centrală la Duke University, sau Marius Ungureanu, absolvent de management strategic al organizațiilor de sănătate la University of Iowa (SUA) și doctor în medicină, Mirela Retegan- creatoarea fenomenului Zurli, David Timiș- Growth Engine Manager la Google, Dan Isai- fondator CEO Salad Box și nu în ultimul rând, Cristian Danileț- doctor în drept, judecător la Tribunalul Cluj-Napoca, secția penală.

Domnul Dr. Danileț Cristian este și coordonatorul programului de educație juridică în învățământul preuniversitar. Domnia sa ne-a prezentat primul **Ghid practic de educație juridică pentru liceeni** din România, al cărui autor este și ne-a dăruit fiecăruia câte un exemplar.

Zece tineri, care se întâlneau pentru întâia oară, erau după numai 7 zile o singură ființă, **artistul. EL**, **artistul** a râs și a plâns de fericire atunci când juriul a acordat proiectului Artisteria, locul secund.

Ne-am despărțit cu greu unii de alții!

Reîntâlnirea de la Cluj-Napoca, din prima lună a noului an, 2018, în cadrul evenimentului: **Creatori de viitor-Incubator**, care timp de 4 zile a reunit 20 de liceeni, membri ai echipelor câștigătoare în cadrul Champions United 2017, ne-a umplut sufletele de bucurie!

Îndrumați de mentori, am mai făcut câțiva pași mici dar importanți spre împlinirea visului.

Zilele petrecute cu echipa Artisteria, în cadrul evenimentelor, în localitatea Șăulia, județul Mureș cât și în municipiul Cluj-Napoca vor rămâne mereu o amintire plăcută, unică.

Am împletit aici munca în echipă cu buna dispoziție!

Tot aici, o parte a visului meu, a visului nostru a prins viață și se va desăvârși în luna mărtisorului!

Așadar:

Să visăm!

Altfel, viața noastră va fi asemenea unei păsări cu aripile frânte!

Pîrvu Alexandra Elena
Clasa a XII-a B

FOȘTI ELEVI AI COLEGIULUI ECONOMIC „TRANSILVANIA”

*Anii de liceu – temelia unei cariere
„Succesul nu vine de la sine ci se clădește prin multă,
multă muncă!”*

M-am întrebat de multe ori, care este cheia succesului!

Răspunsul l-am aflat însă, abia după absolvirea liceului.

Astăzi, pot afirma că anii de liceu au fost primii pași spre o carieră în domeniul economic.

În cei 4 ani de liceu, am acumulat multe noțiuni teoretice, care mi-au fost utile în stagiile de practică efectuate la diferiți agenți economici. Numeroasele activități extrașcolare desfășurate în cadrul colegiului, mi-au oferit oportunitatea de a mă dezvolta și pe plan personal.

La finele primului an de liceu, am realizat că sunt pasionată de contabilitate și am decis să-i explorez hotarele. Eram interesată de orice noutate în domeniu, conștientă fiind, că o carieră se construiește treptat, prin cunoaștere, perseverență, sacrificii și nu în ultimul rând cu multă, multă răbdare.

Mi-am continuat studiile și în anul 2013, am absolvit ca șefă de promoție, Facultatea de Științe Economice din cadrul Universității “Dimitrie Cantemir”, profilul: Contabilitate și Informatică de Gestiune.

Încă din perioada liceului am avut job-uri part-time, dar mereu mi-am dorit să ajung să profesiez în domeniul economic. Am profitat de fiecare șansă ivită, pentru a evolua profesional.

În anul al II-lea de facultate, în cadrul unui parteneriat dintre Universitate și diferiți antreprenori, mi s-a oferit posibilitatea să-mi consolidez cunoștințele în domeniul economic, în cadrul unui stagiu de practică.

Eram încântată de ideea că voi putea cunoaște în mod direct activitatea serviciului financiar al unei societăți, deoarece consider că frumusețea oricărei profesii sau meserii o descoperi cu adevărat, practicând-o.

Într-adevăr, pe parcursul acestui stagiului de practică, am pătruns în labirintul contabilității și am ieșit din acesta mai bogată.

După finalizarea stagiului de practică, mi s-a propus să rămân ca și contabil al Departamentului Financiar-Contabil în cadrul *S.C Renania Trade S.R.L.*

Timp de 3 ani mi-am desfășurat activitatea în această societate. Am aplicat ulterior pentru un post de analist financiar la *E.ON Servicii România S.R.L.*, unde funcționez și în prezent.

Și... pentru că orice realizare măreață din această lume este și rodul pasiunii, am încercat să îmbin muzica, adevărata pasiune a vieții mele cu profesia.

Cred că am reușit!

În timpul liber, sunt interpretă de muzică populară, muzica fiind a doua mea profesie.

Am cochetat cu aceasta, fiind implicată în activități artistice și bucurându-mă de frumoase realizări.

Aici pot menționa participarea la emisiunea: „Tezaur Folcloric”, în anul 2015, în cadrul Festivalului: „Strugurele de Aur” de la Alba-Iulia, unde am cântat alături de orchestra Jidvei România, sub bagheta maestrului Stelian Stoica.

Concluzionând, aș putea spune că anii de liceu au stat la baza realizărilor mele profesionale.

Le sunt profund recunoscătoare celor care m-au înțeles, m-au sfătuit și mi-au arătat drumul spre succes.

Festivalul Național de Folclor „Strugurele de Aur”

Ancuța Cozma

ZECE MOTIVE PENTRU A CITI

Devenim mai deștepți!

Când aflăm informații noi din diverse domenii. Astfel se intensifică relațiile dintre neuroni, celulele nervoase și devenim mai inteligenți.

Inteligența este capacitatea uluitoare a omului de a raționa.

1

Devenim mai fericiți!

2

Avem acces la lumi posibile extraordinare. Călătorim în interiorul omului, dar și în afară. Ne putem imagina lumi inventate de alte minți, putem ajunge în locuri în care nu am fost niciodată.

Fericirea stă în lucruri simple!

Devenim mai informați!

Orizontul nostru devine foarte larg. Suntem mai greu de manipulat, adică de antrenat la acțiuni al căror scop este străin de propriile noastre interese.

Ne păstrăm astfel independența și acționăm conform propriei voințe

3

Devenim mai imaginativi!

4

Viața noastră se îmbogățește nelimitat!

O imaginație vie ne face creatori!

Creatori de cuvinte, de lucruri, de sentimente, de viață adevărată!

Devenim mai buni!

Aflăm despre destinele altor oameni, învățăm să devenim empatici, respectuoși, atenți cu cei din jur.

5

Citind nu e greu să învățăm să fim oameni de treabă!

Devenim mai deschiși la nou!

6

Receptivi și atenți vom ști să discernem între noul- bun și noul dăunător.

Păstrând ce e valoros din trecut și preluând ce ni se potrivește din modernitate, ajungem la un echilibru!

Devenim vorbitori mai experimentați!

7

Primele cuvinte le învățăm de la cei dragi, dar ...

ne nuanțăm gândul și exprimarea prin lectură!

Devenim mai tăcuți!

8

Toată lumea ne învață să vorbim, dar nimeni nu ne spune cât de important este să știi să taci!

Să ascuți ființele dragi, frunzele, cărăbușii, norii care se preling pe cer și ... **tăcerea din tine!**

Devenim mai uniți unii cu alții!

Aflăm că suntem la fel, chiar dacă suntem diferiți!

9

Suntem legați unii de alții prin interese, sentimente și responsabilități comune!

Devenim prieteni cu noi înșine!

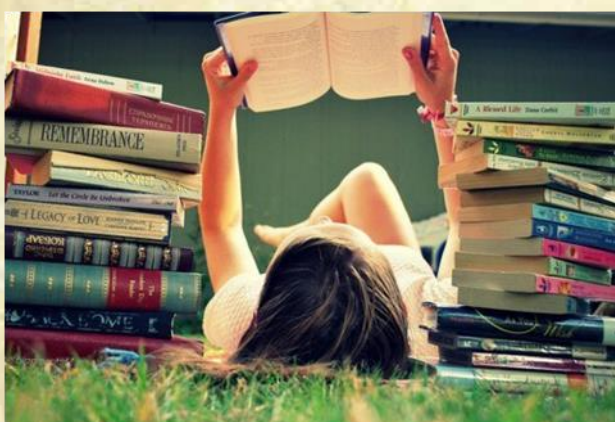
10

Andrei Pleșu spunea că:

„A avea o relație bună cu ceilalți presupune, mai întâi, să ai un bun dialog cu tine însuși!”

Cărțile ne oferă răgazul de a fi singuri cu noi înșine, **pentru a ne cunoaște mai bine.**

Atenție elevi!
Cartea nu mănâncă!
Cartea nu mușcă!
Cititul nu dăunează deloc sănătății!

Suntem liberi respectând legile!

Omul este liber. Știind asta, avem tendința de a face ceea ce vrem. Dar, este posibil ca și persoana cu care interacționăm să aibă aceeași tendință și... nu ar fi corect să ne rănim reciproc. S-ar ajunge la conflict, apoi la agresiuni și cineva ar avea de suferit. Or, pentru ca fiecare dintre noi să fie protejat, intervine legea.

Legea spune fiecărei persoane ce îi este permis și ce îi este interzis, pentru a avea o viață liniștită, așa cum fiecare și-o dorește. Așadar, ești liber atâta timp cât respecti libertatea celui alt.

Libertatea ta se întinde până acolo unde întâlnește libertatea celui alt!

A fi liber înseamnă să acționezi potrivit regulilor, să faci ceea ce trebuie, nu ceea ce dorești!

Respectarea legii înseamnă siguranță atât pentru noi, cât și pentru ceilalți.

Nerespectarea legii înseamnă pierderea libertății!

Lege descrie libertatea, nu o limitează!

Exersarea libertății presupune ocrotirea semenilor, înseamnă respectul acordat fiecărei persoane cu care venim în contact, prețuirea acestora și a bunurilor ce îi aparțin.

Omul are suflet, el simte!

Dacă acceptăm acest aspect vom accepta că nu putem fi stăpâni peste destinul celorlalți.

Legea este cea care ne stăpânește pe toți!

Astfel, vorbim de: *rule of law* și nu de: *rule of men*.

Nimic nu îți dă dreptul să te consideri stăpânul celui alt!

Numai lucrurile se pot apropria, oamenii se pot numai... apropia!

ȘI ARTIȘTII AU DREPTURI...

*Despre artistul plastic și scriitorul ION VLASIU,
interviu cu doamna Ioana Vlasiu, fiica maestrului Ion Vlasiu -*

*

1. -Care vi se par cele mai importante momente ale biografiei maestrului, Ion Vlasiu, în opinia Dvs.?

-Cred că și lui i-ar fi fost greu să spună care au fost cele mai importante; aș zice că totul a fost important de vreme ce a avut dorința de a-și retrăi în scris drumul vieții, începând cu copilăria și continuând cu devenirea sa ca artist. Dacă ar fi să fac totuși o alegere m-aș gândi la gesturile de rebeliune pentru că mi se pare că au antrenat schimbări dramatice de direcție a vieții. Când refuză să lucreze duminica la fabrica de mobilă târgumureșană unde ajunsese după terminarea Școlii de arte și meserii și este dat afară, destinul lui se află la o răscruce. În aceeași linie de cuteranță cu tot ceea ce presupune ea ca iresponsabilitate este decizia de a face o expoziție de sculptură la Tîrgu Mureș. La acel moment, era în 1932, Vlasiu, dat afară de la Școala de belle-arte din Cluj pentru neplata taxelor, era suspendat între visurile sale de artist și dificultățile de a înțelege și de a pătrunde în lumea artistică. Se întoarce la Ogra unde cioplește chipuri care îi înspăimântă pe bunici. Sculptura e pentru ei „meșteșug drăcesc”, sculpturile sunt idoli pentru păgâni, blasfemii. Vlasiu este somat de Moșu să-și ia fioreasele și rușinoasele „chipuri cioplite” și să plece cu ele cu tot! Un alt eșec, din care se naște însă ideea expoziției de la Tîrgu Mureș. Vlasiu forțează din nou destinul și cu toate că a fi artist era în sine o nebuloasă pentru un tânăr de la țară, aflat în cea mai precară situație materială, i s-a părut că expoziția era singura ieșire din fundătura existențială în care ajunsese. Aventura debutului său artistic povestită, nu știu cât de veridică, în *Am plecat din sat*, i-a impresionat pe unii cititori ai săi cu aspirații artistice, care au mers până la a-i imita gestul.

Un moment biografic important este călătoria la Paris. Fără bursă, fără resurse materiale, Vlasiu recurge la expediente pentru a se întreține, ceea ce nu îl împiedică să deschidă și aici o expoziție personală pe Rue de Seine, stradă cu multe galerii de artă și să expună la Salon des Tuileries. În fiecare moment biografic, prietenii au fost esențiale, sentimentul fraternității l-a susținut moral, lista prietenilor fiind destul de lungă!

2. -Care sunt motivațiile ce l-au determinat pe Ion Vlasiu să înceapă să scrie?

De ce a recurs la proza ficțională și la scriitura autobiografică?

-Înainte de a scrie proză Vlasiu e atras de poezie. Colegul și prietenul lui de la Școala de arte frumoase din Cluj, Miron Radu Paraschivescu, apropiat de cercul suprarealist de la revista bucureșteană **UNU**, îi citea și traducea versuri de Rimbaud și Lautreamont. Debutul literar, în 1932, cu poezia **Mașinism**, stă sub semnul avangardei și nu întâmplător revista la care o publică se numește **O lume nouă**.

Între literatură și plastică a existat în ceea ce-l privește o permanentă osmoză. Scrisul nu a fost pentru Vlasiu un hobby cum s-ar spune astăzi. Scria fără obsesia stilului, dintr-o necesitate irepresibilă, scria ca să înțeleagă lumea în care trăia și pe sine. Statutul artei și artistului i se păreau greu de descifrat. La ce e bună arta și cum se face ea sunt întrebări pe care și le punea mereu. I se părea că scrisul limpezește dilemele. Avea și convingerea că experiența vieții lui merita împărtășită.

Mitul boemei impusese câteva idei privind superioritatea talentului și vocației asupra instrucției și profesionalismului. Poeții blestemați, Baudelaire, Rimbaud, Verlaine erau foarte citiți. Bacovia era un poet din care Vlasiu recita în momentele de deznădejde. În artă Van Gogh, Cezanne, Gauguin acreditaseră tipologia postromantică a diletantului inspirat, pentru care sinceritatea era mai presus decât convențiile sociale și estetice.

Mediul artistic și intelectual clujean nu trăia în afara acestor idei, ce modelau deja de aproape un secol arta europeană, iar Vlasiu nu le-a ignorat nici el.

3. -Care este legătura între ficțiune și autobiografie în proza lui Ion Vlasiu?

-Raportul ficțiune/autobiografie l-a preocupat și pe Vlasiu, nu numai pe criticii săi. Scria la un moment dat că totul era ficțiune, totul „aluneca din trăit în închipuit”. Dar se întâmpla și invers, „închipuitul”, era foarte puternic și modela sau legitima realul.

Boema reală, dură, pe care Vlasiu a trăit-o, avea modele celebre pe care el și prietenii săi le cunoșteau și în care probabil se recunoșteau și se proiectau. În timpul studenției, la opera clujeană vedeau Boema, moment pe care Vlasiu n-a uitat să-l consemneze în **Am plecat din sat**. Knut Hamsun, Jack London, Zola erau autori nu numai citiți, dar emblematici pentru toată generația. Romanul autobiografic **Foamea** al lui Knut Hamsun, distins cu premiul Nobel, este tradus în limba română, în 1925. Coperta lui, acut expresionistă, desenată de Tonitza, apare într-o natură moartă de Ștefan Gomboșiu, colegul și prietenul de boemă al lui Vlasiu, din perioada 1927-1928. Capul cadaveric cu obraji scobiți și cearcăne negre, peste care se așterne cu majuscule stridente titlul romanului, **Foamea**, stă lângă o pereche de ghetă scâlciate, trimitere ostentativă la cunoscutul tablou al lui Van Gogh. O confesiune mai clară despre condiția unei generații nici că se putea. Și nu e o surpriză că tot cartea lui Hamsun, în versiune engleză, **Hunger**, i-o dăruiește „trăiristul” Mircea Eliade, aflat în India în 1930, lui **Maitreyi**.

Autobiograficul și-a găsit sprijin în ficțiune. Prietenul de tinerețe boemă al lui Ion Vlasie, Miron Radu Paraschivescu, a recunoscut-o în **Jurnalul unui cobai**, atunci când și-a propus să-și corecteze reacțiile, pentru că, spunea el, e „boem” (ghilimelele îi aparțin) și „nu trebuie să se lase viciat de socoteli meschine”.

4. -Ați surprins anumite întâmplări sau scene reale transpuse în operele în proză?

-N-aș putea spune, dar se poate face o comparație care ar răspunde oarecum întrebării dumneavoastră. Și anume între fragmentul din **Poveste cu năluci**, din 1941, în care apare ca personaj sculptorul Barbu, nume sub care se ascunde, foarte transparent de altfel, Brâncuși și relatarea mai conformă cu realitatea din jurnalul parizian în care Vlasie relatează vizita pe care i-a făcut-o lui Brâncuși în 1938, la Paris. În roman, sculptorul Barbu, un mare artist, cu aură legendară, era prieten și confident al povestitorului în căutare de certitudini, nu doar interlocutorul unei singure întâlniri de patru ore cum reiese din jurnal. Fără să aibă dimensiunile unor romane ca **Sfântul din Montparnasse** de Peter Neagoe sau **Interviu** de Ilarie Voronca, în care Brâncuși, cu sau fără numele lui real, este personaj principal, evocarea lui Vlasie din **Poveste cu năluci** se alătură reprezentărilor literare care au mitizat încă din anii 40 figura sculptorului. În **Jurnal** exaltarea a lăsat mai mult loc spiritului de observație și unei anume obiectivități, dincolo de caracterul subiectiv al oricărui jurnal.

5. -Care credeți că au fost punctele forte ale lui Ion Vlasie, ca scriitor?

Există și unele posibile slăbiciuni ale operei, pe care le-ați putut sesiza?

-Criticii literari au spus-o mai bine decât aș putea să o fac eu. Mi se pare că opera lui literară ar trebui văzută împreună cu sculptura și pictura lui și nu despărțite cum se întâmplă din cauza specializărilor în care suntem fiecare închiși. Este ceea ce a încercat la urma urmei să facă el însuși atunci când și-a ilustrat scrierile cu reproduceri după propriile sculpturi sau cu grafică gândită anume pentru volum. Etimologic vorbind, a ilustra înseamnă a ilumina un text, a-i aduce un plus de sens. În acest caz, ilustrația nu este pur ornamentală ci funcționează compensatoriu.

6. -Credeți că poezia maestrului Ion Vlasie poartă amprenta sentimentelor, a emoțiilor sau există și un anumit efort constructiv care se află la temelia creației lirice?

-Cele două nu pot fi despărțite, când lipsește emoția, efortul constructiv e sterp, când sentimentele se revarsă dezordonat își pierd din acuitate. În cele mai bune scrieri ale lui cred că a găsit un echilibru, dozajul just.

7. -Care este emoția ce vă marchează, vă domină atunci când (re)citiți opera literară a tatălui Dvs?

-Prima oară, în adolescență, când am citit **Am plecat din sat** am plâns. Recitesc și acum scrierile tatălui meu cu emoție și nostalgie, îmi place să recunosc întâmplările pe care le debita cu har de mare povestitor.

Dar le privesc și dintr-o altă perspectivă, mai ales cea a istoricului de artă. Criticii au definit **Drum spre oameni** ca un Bildungsroman, o carte a formării, a devenirii artistice, gen literar consacrat prin alte părți ale lumii, la noi mai puțin frecvent, al cărui prototip faimos, cred, era Poezie și adevăr a lui Goethe. Nici jurnale de pictori sau sculptori nu sunt prea multe în ambianța noastră culturală. Ca istoric de artă mă interesează mai ales teme, mărturii pe lângă care în mod curios la lecturi mai vechi, am trecut fără să le observ. La un moment dat am scris despre sculptorul Antoine Bourdelle, despre elevi și receptarea lui în România. Și nu mi-am amintit că nici Vlasiu, în **Poveste cu năluci**, nu a trecut indiferent pe lângă sculpturile lui Bourdelle.

Poveste cu năluci e un roman liric, povestea de dragoste cu Marina, viitoarea lui soție și mama mea, pe care a cunoscut-o la Paris,. Cartea conține și impresii și reflecții interesante despre sculptura franceză a timpului, așa cum putea fi văzută la Musée du Luxembourg, pe atunci muzeu de artă contemporană. Rodin, Bourdelle mai ales, Charles Despiau, Joseph Bernard sunt artiștii pe care Vlasiu îi evocă, artiști recunoscuți oficial la vremea aceea, în comparație cu Brâncuși/sculptorul Barbu care va deveni artist de muzeu abia după al doilea război mondial, odată cu canonizarea modernității. Pornind de la Drum spre oameni am susținut acum doi ani o comunicare despre colecțiile de artă și colecționarii din Cluj, din perioada interbelică, subiect care a interesat până acum mai mult istoriografia de artă maghiară. Am făcut cercetări în această direcție și am avut surpriza să descopăr că la Cluj, oraș în care colecționismul a apărut târziu față de restul Europei, exista totuși un public de tineri intelectuali care prețuia arta tânără. Erau anii de după încheierea Primului Război Mondial, o perioadă de reconstrucție, când apăreau instituții noi printre care și Școala de belle-arte din Cluj, deschisă în 1926, de natură să stimuleze interesul pentru artă. Am găsit în scrierile tatălui meu informații despre Victor Papilian, marele anatomist, dar și scriitor, întemeietor de cenaclu literar și colecționar al unor artiști tineri cărora le-a netezit drumul spre consacrare, despre psihologul profesor Nicolae Mărgineanu sau despre o altă figură interesantă a timpului, psihiatrul Miklos Elekes.

Sunt multe întrebări pe care nu am știut să i le pun tatălui meu atunci când ar mai fi putut să-mi răspundă.

8. -Care este cartea pe care o iubiți și o apreciați cel mai mult din opera lui Ion Vlasiu?

-Greu de spus, le iubesc pe toate. „Vlăsiile”, poeziile, apărute postum, au fost o surpriză și pentru mine. Le știam oarecum, dar destul de vag. Meritul publicării lor le revine prietenilor lui, poeții Ion Brad și Ion Horea, care au crezut în el ca poet și s-au străduit ca acest volum să apară la Editura Ardealul din Tîrgu Mureș, în 2004, cu sprijinul directorului ei, Eugeniu Nistor.

9. -Dacă ați avea șansa să vă întâlniți cu vreun personaj literar dintr-o carte a tatălui Dvs., care ar fi acesta? De ce?

-Mă fascinează mediul artistic și intelectual din Clujul interbelic așa cum apare în cărțile lui. Pe unii dintre prietenii de atunci ai lui Vlasiu i-am cunoscut mai târziu – pe pictorii Eugen Gâscă și Nicolae Brana, care încep să își găsească locul pe care îl merită în istoria artei românești, pe Eduard Pamfil, devenit un foarte cunoscut psihiatru la Timișoara, poet, chitarist de muzică clasică, mentor al tinerei generații și pe soția lui, Liliana- anglistă cu inteligență vie, caustică, pe Eduard (Puiu) Mezincescu, medic, devenit om politic și diplomat în timpul comunismului, pe Olga Caba, personaj excentric și scriitoare de talent. Aș fi vrut să-i cunosc așa cum erau în tinerețe și cum mi i-am imaginat citind despre ei în cărțile tatălui meu, dezabuzăți dar și exaltați, cultivându-și spiritul cu fervoare, cu o credință neîntemeiată pe nimic în vremuri mai bune. Erau parte a generației postbelice, „buimăcită între dreapta și stânga”, cum o descria într-un articol din 1933, cunoscutul medic clujan, Iuliu Hațieganu.

Apoi îmi sunt foarte dragi bunicii mei pe care nu i-am cunoscut, Ioan, dispărut în Galiția în Primul Război Mondial și Maria, răpusă tot atunci, dar și străbunicii mei, Moșu și Buna, despre care nu aș fi știut cu siguranță nimic dacă Vlasiu nu i-ar fi fixat în portrete literare foarte vii.

10. -Cum simțiți că sunt receptate, de către critica literară sau de către publicul cititor cărțile tatălui Dvs. în zilele noastre?

-Ca simplu cititor ai nevoie să te regăsești, fie și tangențial, în personajele și conflictele unei cărți. Poate că întâmplările „**Boeme și vesele și triste**”, prin care a trecut Vlasiu nu mai sunt actuale. Copiii de țărani de astăzi, mulți dintre ei, au calculatoare și telefoane mobile, nu mai trebuie să ducă oile la păscut, artiștii sunt și ei, altfel. Ultimul roman **Nebunul din turn**, o frescă în cheie parodică a anilor '50, la care tatăl meu a lucrat foarte mult, nu a putut fi publicat înainte de 1989. Publicat postum, a avut un tiraj confidențial, nu l-am văzut în nici o librărie. Am regretat că am răspuns solicitării Editurii Dacia XXI și că i-am dat manuscrisul spre publicare. Jurnalul, din care mai există caiete inedite, cred că își păstrează interesul nu numai pentru că este singurul proiect de jurnal continuu al unui artist român (cel puțin din generația lui) așa cum s-a remarcat, dar și prin spontaneitatea reflecțiilor pe cele mai diferite teme de artă și viață, unele mereu actuale.

11. -Care este cea mai semnificativă lecție de viață și de creație pe care ați învățat-o de la tatăl Dvs., de la scriitorul și artistul Ion Vlasiu?

-Mi-a dat curaj să trăiesc!

-**Mulțumesc!**

-Cu multă plăcere!

*Interviu realizat de:
Prof. Dr. Delia-Maria Roșca-Răuță*

PUTEREA FLUTURAȘILOR

ANCORAȚI ÎN LUMEA INDIFERENȚEI!

Ziua internațională pentru eliminarea violenței împotriva femeii este marcată în fiecare an, la 25 noiembrie.

Cele 16 zile cuprinse între 25 noiembrie, **Ziua internațională pentru eliminarea violenței împotriva femeilor** și 10 decembrie, **Ziua drepturilor omului**, reprezintă perioada Campaniei: „**Împreună pentru a pune capăt violenței împotriva femeilor!**”

În acest an, campania se desfășoară sub titlul:

”Să colorăm lumea în portocaliu: Opreți violența împotriva femeilor și fetelor!”

Cu acest prilej, mai multe edificii din întreaga lume, printre care Sfinxul și Piramidele din Giza, Empire State Building sau Palatul Păcii din Haga sunt iluminate în portocaliu.

Tema din acest an este „**CU VIOLENȚA PIERZI MEREU!**”, cu îndemnul pentru fiecare dintre noi de a medita la costurile violenței, atât pentru noi, cât și pentru familie sau societate.

Am participat în cadrul campaniei, la concursul de eseuri cu lucrarea intitulată:

Puterea fluturașului

coordonată de d-na prof. Dr. Răuță-Roșca Delia-Maria, lucrare care a obținut mențiune și pe care o veți putea lectura în rândurile ce urmează.

Puterea fluturașului

„Dacă mă omoară, voi scoate brațele din mormânt și voi fi mai puternică!”

(Minerva Mirabal)

Cel mai frumos fluturaș se apără, expunându-se. Își deschide larg aripile negre, pătate cu roșu-sângeriu și zboară lin, înălțându-se spre locul întâlnirii cu norii, cu lumina Soarelui, cu lumina Lunii.

Se iveau zorii. Un ocean de lumină se revărsa peste pământul adormit.

Sufletul ei însângerat zăcea inert în firavul-i trup. Nu mai simțea nimic, nici durerea palmelor lui grele, a celui ce-i spunea mereu cât de mult o iubește și nici mistuitorul foc al tristeții. Se stingea.

Ea, cea care ieri zâmbea la vederea gingașului ghiocel sau a unei rândunele, legănata de vântul cald al primăverii, Ea este astăzi o prezență absentă.

A iubit viața, a iubit oamenii, a crezut în ei, dar cel mai mult l-a iubit (poate îl mai iubește și acum) pe **El**, pe omul care i-a rănit trupul și sufletul.

A avut mii de dorințe, mii de vise.

Astăzi, nu-și mai dorește nimic, nu îndrăznește să mai viseze. Visele, speranțele ei s-au spulberat mult prea devreme. Nu mai are încredere în sine, nu-și mai ridică privirea spre infinitul albastru, nu mai aude ciripitul păsărelelor ce-i lumina diminețile și... chiar dacă muzica era *explozia* sufletului ei, astăzi nu-și mai amintește nici ziua în care, cu degetele-i lungi și subțiri, a atins ultima oară clapele albe ale pianinei din colțul sufrageriei.

Cu câtă dragoste îi cânta în fiecare seară și cu câtă plăcere o asculta El!

-Unde au dispărut oare, acele clipe? De ce s-au scurs atât de repede?

De ce...? De ce...? De ce...?

Zeci de întrebări fără răspuns.

Astăzi, El nu mai știe, nu mai dorește să o asculte, nu o mai înțelege și nici nu îi mai cuprinde-n palmele-i mari și puternice, obrazii calzi.

Sufletu-i se hrănește cu amintiri. Doar ele i-au rămas. Dragostea lui are acum, gust amar. Este singură, suferă în tăcere, captivă între două lumi: una a Lui-puternică și dominantă, cealaltă a Ei- prăbușită și neputincioasă, două universuri atât de diferite, dar care cu puțin timp în urmă păreau complementare.

Din iubire pentru El, Ea a renunțat la tot. Și-a abandonat visul din copilărie, de a deveni pianistă și de a cutreiera lumea, și-a pierdut curajul de a vedea cât este de frumoasă și cât de mult valorează. Astăzi, depinde de El, este o parte din El, este prizoniera propriei iubiri.

Aripile-i frânte zac pe podeaua îngălbenită a camerei, acoperite de câteva zeci de partituri aruncate de El, într-un moment de furie, partituri de pe care notele muzicale par a fi șterse.

Zilele ce au urmat, au fost îngrozitoare. Lumea ei era scăldată în lacrimi amare. Nu înțelegea ce se întâmpla cu Ea. Știa că iubirea adevărată nu înseamnă suferință, nu rănește, *nu transformă florile în râuri de sânge*, ci vindecă. Durerea îi răsună în fiecare bătaie a inimii. Nu-și dorea această viață, dar nu știa încotro să se îndrepte, unde să ascundă atâta suferință și nici cum să o învingă.

Prin fereastra abia deschisă, o aromă de mere coapte i-a invadat camera întunecată, amintindu-i de copilărie, de familie, de viața ei de odinioară, și...o rază de speranță i-a luminat chipul.

-Cât de fericită era atunci!

Dorea ca propria viață să-i aparțină din nou.

Simțea că aceasta va reîncepe atunci când Ea va dori, și...**acum**, mai mult ca niciodată, Ea dorea să se bucure de tot ceea ce viața îi putea oferi, dorea să zboare, să râdă, să cânte, să iubească, așa cum nu a mai făcut de multă vreme.

Cu puterea dorinței a rupt lanțurile durerii, și-a redeschis aripile asemenea fluturașilor și... și-a luat zborul, înălțându-se spre locul întâlnirii cu norii, cu lumina Soarelui, cu cea a Lunii, cu fericirea, fără să-ntoarcă privirea.

Simțea din nou parfumul libertății.

Fluturașul renăscuse.

Trăiască Fluturașul!

*Pîrvu Alexandra Elena
Clasa a XII-a B*

INSTITUȚII ÎN SLUJBA CETĂȚEANULUI

Autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală în comune, orașe și municipii sunt consiliile locale (comunale, orașenești și municipale) ca autorități deliberative și primarii ca autorități executive.

Administrația publică poate fi înțeleasă ca un sistem de instituții cuprinzând diverse structuri administrative care realizează activitatea de organizare a executării și de executare în concret a legii lor. Administrația publică urmărește satisfacerea interesului public prin realizarea de servicii publice.

În fiecare județ se constituie un consiliu județean, ca autoritate a administrației publice locale, pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orașenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean.

Aleșii locali sunt primarul, consilierii locali și consilierii județeni.

În scopul asigurării autonomiei locale, autoritățile administrației publice locale au dreptul să instituie și să perceapă impozite și taxe locale, să elaboreze și să aprobe bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județelor, în condițiile legii.

Principiile care stau la baza funcționării administrației publice locale în unitățile administrativ-teritoriale, potrivit Legii administrației publice locale nr. 215/2001 sunt: autonomia locală, descentralizarea serviciilor publice de interes local, alegerea autorităților administrației publice locale, consultarea cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

Autoritățile administrației publice locale au obligația și responsabilitatea de a rezolva și gestiona treburile publice, acționând în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă.

Problemele de interes deosebit din unitățile administrativ-teritoriale se pot supune, în condițiile legii, aprobării locuitorilor, prin referendum local.

Principiul consultării cetățenilor presupune implicarea cetățenilor în soluționarea problemelor comunităților locale. Acest principiu presupune dialog cu cetățenii, dezbateri publice, accesul cetățenilor la informațiile de interes public.

Implicarea cetățenilor în deciziile autorităților administrației publice locale este deosebit de importantă, întrucât beneficiarii finali ai procesului decizional sunt cetățenii. În vederea implicării cetățenilor în procesul decizional, autoritățile publice recepționează propunerile, sugestiile sau opiniile persoanelor interesate cu privire la proiectele normative propuse.

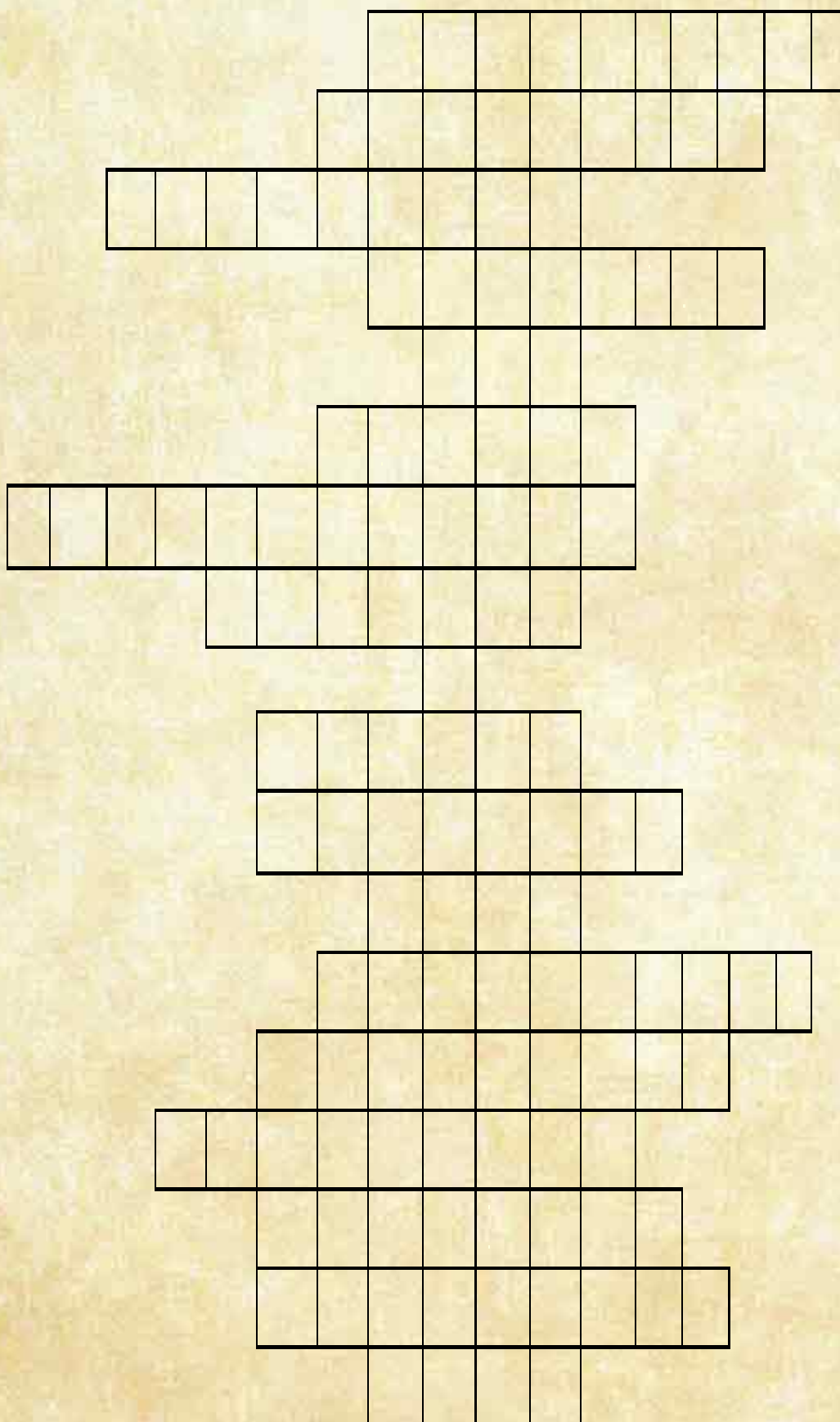
Autoritățile administrației publice locale sunt instituții în slujba cetățeanului, acestea implică cetățenii în mod constructiv și oportun în elaborarea și aplicarea acțiunilor, programelor și deciziilor publice.

*Alexandru Damian
Clasa a XI-a D*

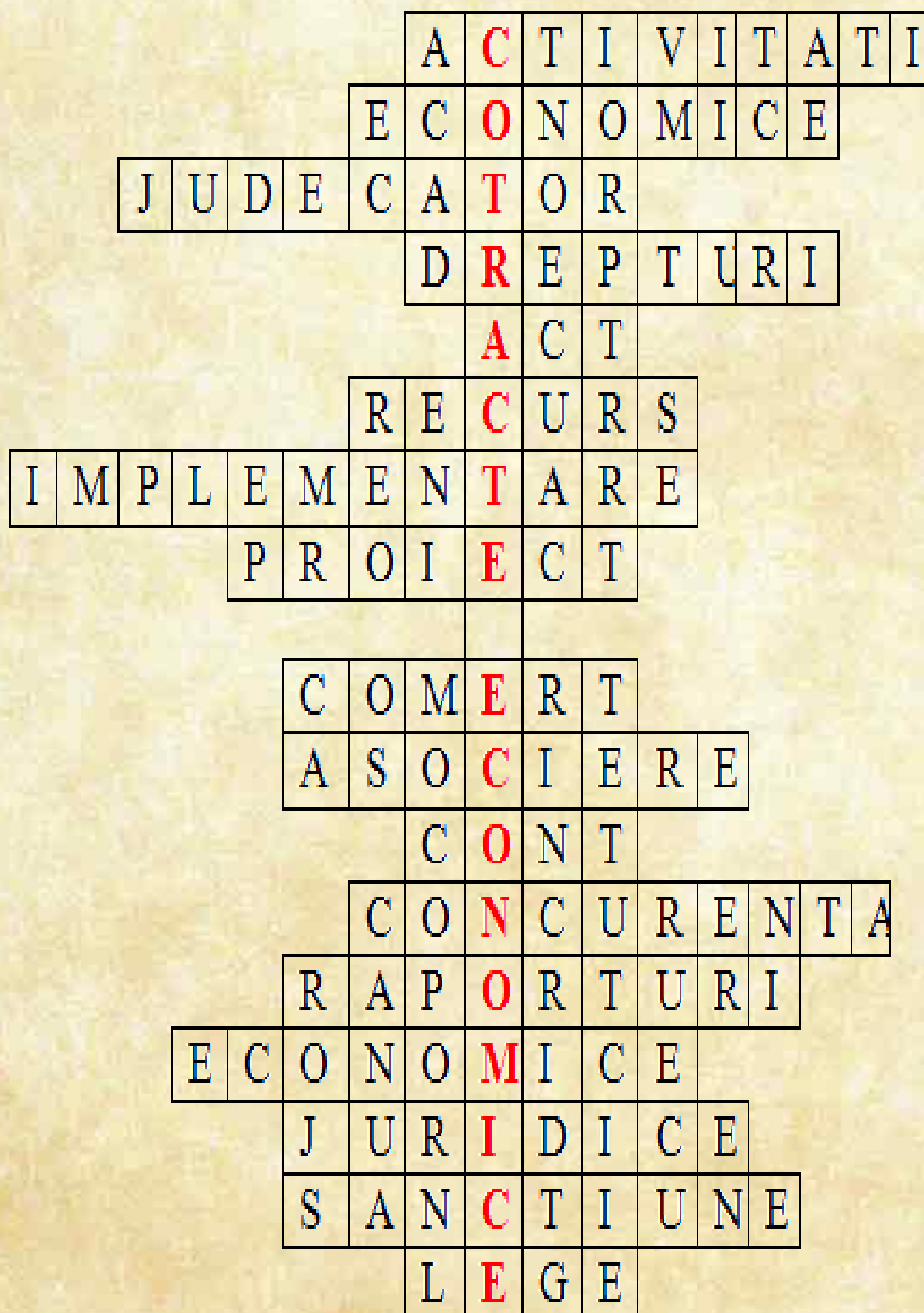
REBUS

Drept și economie

1. Îndeletnicire
2. Științe
3. Canoane
4. Magistrat care prezidează procedurile judiciare
5. Ceea ce știința juridică concede sau recunoaște unui subiect de drept
6. Dovadă, document
7. Cale extraordinară de atac prin intermediul căreia părțile interesate sau procurorul pot solicita instanței de control judiciar, reformarea hotărârii pronunțată de către instanța de fond.
8. Introducere
9. Intenție
10. Negot
11. Grupare, unire
12. Instrument fundamental de stocare a datelor contabile, care exprimă valoric, în ordine cronologică și sistematică, existența unui anumit mijloc economic pe o perioadă de timp determinată.
13. Competiție
14. Se referă la economie (adjectiv- formă de plural)
15. Antonim pentru adjectivul *ilegale*
16. Pedepsă
17. Pravilă

REZOLVAREA REBUSULUI

SĂ ȘTII, ESTE DREPTUL TĂU!

CUPRINS

1.CENTENARUL MARII UNIRI, MODEL AL TRECUTULUI ȘI AL VIITORULUI	1
2. EDUCAȚIA JURIDICĂ A ELEVILOR – EDUCAȚIE PENTRU VALOARE	2
3. PER ASPERA AD ASTRA 2	3
4. CINE ESTE ȘI CU CE SE OCUPĂ CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ	4
5. MEMENTO	5
6.CONSTITUȚIA ROMÂNIEI. DREPTURILE ȘI ÎNDATORIRILE CETĂȚENILOR	6
7. 25 OCTOMBRIE – ZIUA EUROPEANĂ A JUSTIȚIEI CIVILE	8
8.PALATUL ADMINISTRATIV DIN TÎRGU MUREȘ, O PERLĂ A ARHITECTURII SUCESSION	10
9. INTERVIU CU DOAMNA NOTAR, STELA ISPAS	12
10. DELINCVENȚA JUVENILĂ	17
11. COPILUL, TÂNĂRUL ȘI DREPTURILE!	20
12. ACTUL COMUNICĂRII	22
13. CONSILIUL ȘCOLAR AL ELEVILOR	23
14. CREATORI DE VIITOR	26
15.FOȘTI ELEVI AI COLEGIULUI ECONOMIC „TRANSILVANIA”	29
16. ZECE MOTIVE PENTRU A CITI	31
17. ȘI ARTIȘTII AU DREPTURI	35
18. PUTEREA FLUTURAȘILOR	40
17. INSTITUȚII ÎN SLUJBA CETĂȚEANULUI	43
18. REBUS	44
19. SOLUȚIA REBUSULUI	46

CENTRUL NAȚIONAL ISSN
BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
Bd. Unirii nr. 22, sect. 3, cod 030833
București - ROMANIA
Tel. +40 21 312.49.90
e-mail: issn@bibnat.ro

Să știi, este dreptul tău!=
ISSN 2559 - 0847, I
SSN-L 2559 - 0847

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Redactor coordonator: profesor Dr. Răuță-Roșca Delia-Maria

Redactor: Pîrvu Alexandra Elena - clasa a XII-a B

Tehnoredactor : Suciu Andra Larisa - clasa a XII-a B,

Analist-programator Man Emil-Claudiu

Colaboratori: prof. Ioan Macarie - Inspector școlar general al Inspectoratului Școlar Județean Mureș

Prof. Simion Laslo, Director Colegiul Economic „Transilvania”

Stela Ispas - notar public

Vițelar Corina Sanda- consilier principal, Consiliul Județean Mureș

Ancuța Cozma - analist financiar la E.ON Servicii România S.R.L

Ioana Vlasiu - critic de artă, fiica maestrului Ion Vlasiu

Elevi: Maria-Lia Stamatoiu - clasa a XI-a B

Alexandru Damian - clasa a XI-a D

Pîrvu Alexandra - clasa a XII-a B

PRIN UNIRE SE REALIZEAZĂ FAPTE MARI!

